

نام درس: علوم و فنون ادبی ۳

نام دبیر:

نام و نام خانوادگی:

تاریخ امتحان: ۹۸/۱۰/

رشته تحصیلی: ادبیات و علوم انسانی

کد کلاس:

مدت امتحان: ۹۰

ساعت شروع: ۱۰ صبح

پایه کلاس: دوازدهم

تعداد سوال: ۲۵

تعداد صفحات: ۴

طراح سوال:

نمره به عدد:

نمره به حروف:

محل امضا:

بارم	شرح سوال	ردیف
		الف
۰/۱۵	صاحبان آثار مقابل چه کسانی هستند؟ الف) شمس و طغرا) (ب) منشآت) (۱
۰/۱۵	جملات زیر را کامل کنید. الف) موضوع کتاب تاریخ بیداری ایرانیان تاریخ..... است. ب) حد واسط سبک هندی و سبک دوره بیداری است.	۲
۰/۱۵	هر متن معرفی چه شخصیتی است؟ الف) او توانست با شعرهای عامیانه اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعر ((ای قلم)) از اشعار انتقادی اوست) () ب) از نوادگان فتحعلی شاه قاجار و قطعه ((قلب مادر)) نمونه ای از ترجمه های منظوم اوست) (۳
۰/۱۵	یکی از عوامل مؤثر در ایجاد نهضت بازگشت ادبی را بنویسید ←	۴
		ب
۰/۱۵	پاسخ درست را انتخاب کنید. الف) کدام شاخه از نثر بیداری به موضوع ((تنفر از خرافات)) می پردازد؟ ۱) نمایشی ○ ۲) طنز اجتماعی ○ ۳) داستانی ○ ب) علت گسترش یافتن دایره واژگانی شعر در عصر بیداری است. ۱) توجه به ارتباط با اروپا ○ ۲) توجه به سنت های ادبی گذشته ○ ۳) توجه به علوم و فنون جدید ○ ۴) ۱ و ۳ ○	۵
۰/۱۵	درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید. الف) بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان آزادی است. درست ○ نادرست ○ ب) دشمنی با استبداد در نثر روزنامه ای بسیار مورد توجه بود. درست ○ نادرست ○	۶
۰/۱۵	در ابیات زیر کدام ویژگی سطح زبانی شعر در دوره بیداری برجسته تر است؟ دلیل پاسخ خود را بنویسید. ((از سیم به سر یکی کله خود بگرای چو ازدهای گرزه ز آهن به میان یکی کمر بند بخروش چو سرزه شیر ارغند))	۷

۰/۱۵	۸	در سروده زیر یک ویژگی فکری و یک ویژگی ادبی در دوره بیداری را بنویسید. ((گردیده وطن غرقه اندوه و محن وای خیزید و روید از پی تابوت و کفن وای ای وای وطن وای ای وای وطن وای)) (فکری) (ادبی)
۰/۱۵	ج ۹	موسیقی شعر (۶نمره) نام ارکان حاصل از نشانه های هجایی مقابل را بنویسید (الف) — UU — (ب) — U — U
۰/۱۵	۱۰	وزن کدام بیت همسان نیست؟ الف) تاب بنفشه می دهد طره مشک سای تو ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ○ پرده غنچه می درد خنده دلگشای تو ○ ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت
۰/۱۵	۱۱	وزن کدام یک از ابیات ذکر شده با بیت ((دلم را داغ عشقی بر جبین نه الف) دریاب که مبتلای عشقم ب) نخستین بار گفتش کز کجایی ○ آزاد کن از بلای عشقم ○ بگفت از دار ملک آشنایی
۰/۱۵	۱۲	واژه ((مهر آسا)) را یک بار با حذف و یک بار بدون حذف همزه علامت گذاری کنید. با حذف همزه () بدون حذف همزه ()
۰/۱۵	۱۳	وزن مناسب بیت زیر کدام است؟ ((چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست الف) فاعلاتن مفاعلهن فعلن ○ سخن شناس نه ای جان من خطا این جاست)) ب) مفاعلهن فاعلاتن مفاعلهن فعلن ○
۰/۱۵	۱۴	نشانه های هجایی بیت زیر را به دو شکل دسته بندی کنید پس از تعیین پایه های آوایی وزن آن را بنویسید. ((زین همراهِ سست عناصر دلم گرفت برش اول شیر خدا و رستم دستانم آرزوست)) برش دوم
۱	۱۵	بیت زیر را تقطیع کنید و دو مورد از اختیارات زبانی امکان حذف همزه و تغییر کمیت مصوت را در آن نشان دهید. ((چو تو خودکنی اختر خویش را بد مدار از فلک چشم، نیک اختری را))
۰/۱۵	۱۶	تقطیع نمونه های زیر به صورتی که بین دو هلال آمده مطابق کدام اختیار شاعری است؟ الف) روز و شب (— — —) ب) آرزوی من (— — —)

س	تحلیل نثر و نظم (۴نمره)
۲۴	<p>با توجه به متن زیر که متعلق به ((دهخدا)) است به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>((بابا من مرده، شما زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطه خالی چطور است؟ گفتند: ((برو پی کارت، سواد نداری حرف نزن، مشروطه هم بی وکیل می شه؟)) دیدم راست می گویند. گفتم: ((پس حالا که تعیین می کنید، محض رضای خدا چشمانتان را واکنید که به چاله نیفتید. وکیل خوب انتخاب کنید. چشمانشان را وا کردند اما در چه؟ در کلفتی گردن، در زیادی اسب و کالسکه))</p> <p>الف) دو ویژگی زبانی این متن را بنویسید.</p> <p>() ()</p> <p>ب) یکی از ویژگی های فکری این نوشته چیست؟ ()</p> <p>ج) با توجه به متن یک نمونه ضرب المثل () و یک ترکیب کنایی () بنویسید.</p> <p>د) طرز بیان دهخدا در این متن چگونه است؟ چگونه به آن پی می برید؟</p>
۲۵	<p>با توجه به سروده زیر از ((ملک الشعراء بهار)) به پرسش های آمده پاسخ دهید.</p> <p>((بهوش باش که ایران تو را پیام دهد نسیم صبح که بر سر زمین ما گذرد به ما خطاب کند به دو دیده خونبار کجاست مرد، که شمشیر داد خواهی را وطن به چنگ لئام است کو خردمندی؟ که درس فضل و شرافت بدین لئام دهد؟ (لئام جمع لئیم به معنی فرومایگان است)</p> <p>الف) دو مورد از ویژگی های زبانی این سروده را بنویسید.</p> <p>۱- ۲-</p> <p>ب) دو مورد از درون مایه شعر را در عصر بیداری در این سروده بنویسید.</p> <p>() ()</p> <p>ج) با توجه به شعر یک نمونه تشخیص () و یک نمونه مراعات نظیر () بیابید.</p> <p>د) در بیت دوم ارکان جناس را بنویسید.</p>
۲۰نمره	

پیروز و شاد باشید

د زیبایی شناسی (۶نمره)															
۰/۷۵	<p>۱۷ هر جمله مربوط به کدام آرایه ادبی است؟</p> <p>(الف) بر انگیختن اعجاب از راه خلاف عرف و عادت است () (ب) آگاهی شاعر را از موضوعات مختلف نشان می دهد () (ج) گنجاندن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه است و ایجاز هنری پدید می آورد ()</p>														
۱	<p>۱۸ هر یک از آرایه های گروه ب به کدام بیت از گروه الف تعلق دارد؟ (یک مورد در گروه ب اضافی است)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- این مه که چون منیژه لب چاه می نشست/گریبان به تازیانه افراسیاب رفت</td> <td>مراعات نظیر</td> </tr> <tr> <td>۲- خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی</td> <td>تناقض</td> </tr> <tr> <td>۳- چیزهایی هست که نمی دانم من / می دانم سبزه ای را بکنم خواهم مرد</td> <td>تلمیح</td> </tr> <tr> <td>۴- ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی / از این باد آر مدد خواهی چراغ دل بر افروزی</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تضمین</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- این مه که چون منیژه لب چاه می نشست/گریبان به تازیانه افراسیاب رفت	مراعات نظیر	۲- خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی	تناقض	۳- چیزهایی هست که نمی دانم من / می دانم سبزه ای را بکنم خواهم مرد	تلمیح	۴- ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی / از این باد آر مدد خواهی چراغ دل بر افروزی	تضاد		تضمین		
الف	ب														
۱- این مه که چون منیژه لب چاه می نشست/گریبان به تازیانه افراسیاب رفت	مراعات نظیر														
۲- خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی	تناقض														
۳- چیزهایی هست که نمی دانم من / می دانم سبزه ای را بکنم خواهم مرد	تلمیح														
۴- ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی / از این باد آر مدد خواهی چراغ دل بر افروزی	تضاد														
	تضمین														
۱/۷۵	<p>۱۹ با توجه به بیت ((یکی گردیم در گفتار و در کردار و در رفتار / زبان و دست و پا یک کرده خدمتکار هم باشیم)) جدول مربوط به لف و نشر را کامل کنید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>لف ۱</th> <th>لف ۲</th> <th>لف ۳</th> <th>نشر ۱</th> <th>نشر ۲</th> <th>نشر ۳</th> <th>نوع لف و نشر</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	لف ۱	لف ۲	لف ۳	نشر ۱	نشر ۲	نشر ۳	نوع لف و نشر							
لف ۱	لف ۲	لف ۳	نشر ۱	نشر ۲	نشر ۳	نوع لف و نشر									
۰/۱۵	<p>۲۰ بخش های مشخص شده پدید آورنده کدام آرایه ادبی هستند؟</p> <p>(الف) بهر این فرمود رحمان ای پسر (ب) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق (الف) کل یوم هو فی شان ای پسر) (ب) بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی)</p>														
۰/۱۵	<p>۲۱ تضاد به کار رفته در کدام بیت با بقیه متفاوت است؟ چرا؟</p> <p>(الف) روز ها فکر من این است و همه شب سخنم (ب) این که گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را (ج) من امروز نز بهر جنگ آمدم</p> <p>که چرا غافل از احوال دل خویشتم ○ روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ○ پی پوزش و نام و ننگ آمدم ○</p>														
۱	<p>۲۲ در کدام بیت تلمیح و کدام تضمین به کار رفته است؟ دلیل پاسخ خود را بنویسید.</p> <p>(الف) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت (ب) ایوب با چندین بلا، کاندرا بلا شد مبتلا</p> <p>متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را؟ پیوسته این بودش دعا: الصبر مفتاح الفرج</p>														
۰/۱۵	<p>۲۳ جمله ای بنویسید که آراسته به آرایه تناقض باشد.</p>														